

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/57/2015
Identifikačné číslo spisu:	7014200559
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014200559.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: I. N., bytom B. XXX, právne zastúpeného: JUDr. Juraj Kus, advokát so sídlom Nám. Osloboditeľov 10, Michalovce, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 334958/2013 zo dňa 14.03.2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/64/2014-76 zo dňa 14.05.2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/64/2014-76 zo dňa 14.05.2015 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej len ako „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 334958/2013 zo dňa 14.03.2014, ktorým žalovaný podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „daňový poriadok“) potvrdil rozhodnutie Colného úradu Michalovce zn. 9005331/1/245306/2013 zo dňa 21.05.2013. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi z dôvodu neúspechu právo na náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že dňa 21.05.2013 Colný úrad Michalovce vydal Exekučnú výzvu číslo: 9005331/1/245306/2013, a to ako vecne príslušný správca dane podľa ustanovenie § 9 ods. 3 písm. j/ zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s ust. § 91 daňového poriadku a miestne príslušný podľa ust. § 7 ods. 1 daňového poriadku a podľa § 4 ods. 3 zákona č. 466/2009 Z. z. o medzinárodnej pomoci pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na základe rozhodnutí Hlavného colného úradu Regensburg, Spolková republika Nemecko

zn. SCZ-0912-7101-03-2002-8900 zo dňa 19.03.2002 a oznámenia o nedoplatku zn. RK-0000-228738-11-20021-8822 zo dňa 22.03.2005 začal Colný úrad Michalovce voči žalobcovi dňa 10.05.2013 rozhodnutím zn. 9005331/229480/2013 colné exekučné konanie z dôvodu, že neuhradil dlžnú sumu vo výške 112 464,32 eur. Žalobca v zákonom stanovenej lehote podal proti predmetnej exekučnej výzve odvolanie, o ktorom žalovaný rozhodol napadnutým rozhodnutím tak, že potvrdil exekučnú výzvu.

Podľa názoru krajského súdu žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán postupovali pri vydávaní daňovej exekučnej výzvy ako aj napadnutého rozhodnutia v súlade s platným právnym poriadkom, a to z nasledujúcich dôvodov:

Účinnosťou zákona č. 466/2009 Z. z. o medzinárodnej pomoci pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 466/2009 Z. z.“) došlo k zrušeniu zákona č. 446/2002 Z. z. o vzájomnej pomoci pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok, ktorý pri vymáhaní pohľadávok na podklade žiadosti cudzích zahraničných colných orgánov upravený procesný postup tak, že vykonávaciemu konaniu predchádzalo „uznávacie“ konanie podľa § 250w a nasl. O.s.p.. S účinnosťou zákona č. 466/2009 Z. z. (t. j. odo dňa 15.12.2009) došlo k zmene, a to v tom zmysle, že podľa § 9 ods. 1 a 3 zákona č. 466/2009 Z. z. jednotný exekučný titul sa odo dňa doručenia žiadosti podľa § 8 považuje za exekučný titul vydaný podľa osobitného predpisu (v tomto prípade daňového poriadku) a nepodlieha uznaniu podľa § 250w až 250y O.s.p..

K námietke týkajúcej sa prekážky veci rozhodnutej uviedol krajský súd, že rozhodnutím Colného úradu Michalovce zo dňa 03.03.2008 číslo: 10111/2008-5331 došlo k zastaveniu exekučného konania v zmysle ustanovenia § 80 ods. 1 písm. b/ zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov z dôvodu, že exekučný titul sa nestal vykonateľným na území Slovenskej republiky. Dôvodom bolo práve nedodržanie procesného postupu a to tým spôsobom, že neprebehlo uznávacie konanie v zmysle ustanovenia § 250w a nasl. O.s.p., ktoré bolo nutným predpokladom vykonateľnosti rozhodnutia cudzieho správneho orgánu na území Slovenskej republiky podľa dovtedajšej platnej právnej úpravy. Práve prijatím zákona č. 466/2009 Z. z. došlo k zmene tejto procesnej podmienky a vzhľadom na § 19 (prechodné a záverečné ustanovenia) citovaného zákona, sa podľa tohto zákona postupuje aj vtedy, ak príslušný orgán členského štátu alebo príslušný orgán zmluvného štátu doručil žiadosť podľa § 6 až 8 alebo § 10 do 14.12.2009 a poskytovanie, požadovanie a prijímanie medzinárodnej pomoci pri vymáhaní pohľadávky bude prebiehať po 14.12.2009, k čomu došlo v prejednávanej veci. Preto krajský súd považoval námietku žalobcu v tomto smere za zjavne neopodstatnenú.

K námietkam žalobcu smerujúcim proti postupu nemeckých správnych orgánov a proti obsahu nimi vydaných rozhodnutí a k námietke spočívajúcej v nedostatočnej identifikácii osoby žalobcu v rozhodnutí Hlavného colného úradu Regensburg, Spolková republika Nemecko zn. SCZ-0912-7101-03-2002-8900 zo dňa 19.03.2002 a oznámení o nedoplatku zn. RK-0000-228738-11-20021-8822 zo dňa 22.03.2005, sa súd plne stotožnil s názorom žalovaného, ktoré prezentoval v napadnutom rozhodnutí ako aj v písomnom stanovisku k podanej žalobe. Slovenský právny poriadok a rovnako tak ani právne záväzné akty Európskeho spoločenstva, neumožňujú správnym orgánom Slovenskej republiky zasahovať, či preskúmať postup pri vydávaní rozhodnutí správnych orgánov iných členských krajín, a to predovšetkým z dôvodu zvrchovanosti, resp. suverenity právneho poriadku každého členského štátu. Súd v tejto súvislosti dodáva, že žalobca, v prípade že bol presvedčený o neoprávnenosti a nezákonnosti postupu nemeckých správnych orgánov, mal a mohol využiť prostriedky právnej ochrany, ktoré mu nemecký právny poriadok v jeho procesnej situácii poskytuje.

V súvislosti s namietanou nedostatočnou identifikáciou žalobcu vo vyššie uvedených rozhodnutiach súd v tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 8 ods. 2 zákona č. 466/2009 Z. z. a rovnako tak na ustanovenie § 89 daňového poriadku, kde sú stanovené podmienky na označenie dlžníka, pričom je nutné konštatovať, že identifikácia dlžníka je dostatočná a preukázateľne zodpovedá zákonným požiadavkám oboch právnych predpisov.

Krajský súd vyslovil názor, že žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán dostatočne a spoľahlivo zistili skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, domáhajúc sa, aby odvolací súd podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že ruší napadnuté rozhodnutie žalovaného, tiež rozhodnutie správneho orgánu na prvom stupni a vráti vec žalovanému na ďalšie konanie. Ako dôvod odvolania uviedol, nesprávne a zameniteľné označenie účastníka s poukazom na

absenciu rodného čísla a trvalého pobytu žalobcu v exekučnom titule, nedoručenie rozhodnutia o vymeraní colného dlhu s úradným prekladom do slovenského jazyka, nemožnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a nemožnosť navrhovať dôkazy na svoju obranu v rámci daňového konania. Žalobca v odvolaní poukázal na rozsudok Krajského súdu Košice č. k. 4S/4/2006-20 zo dňa 13.09.2006. Podľa názoru žalobcu súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil a náhradu trov právneho zastúpenia požadovanú právnym zástupcom žalobcu nepriznal. Podľa žalovaného colné orgány Slovenskej republiky nevedeli voči žalobcovi samostatné konanie v merite veci, ale len zabezpečovali výkon rozhodnutia cudzieho správneho orgánu, a to plne v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktoré takúto pomoc pri výkone cudzieho rozhodnutia upravujú. Žalobca, ktorý mal postavenie účastníka konania v konaní vedenom pred nemeckými finančnými orgánmi podľa nemeckých všeobecne záväzných právnych predpisov, bol oprávnený realizovať všetky svoje práva v danom konaní. Žalobca v odvolaní proti rozsudku opätovne spochybňuje formálne a obsahové náležitosti exekučného titulu, teda rozhodnutia vydaného nemeckými finančnými orgánmi a tiež zákonnosť postupu nemeckých finančných orgánov pri vydávaní rozhodnutia, ktoré je exekučným titulom. Všetky tieto námietky mal žalobca vzniesť v čase, keď prebiehalo konanie, v rámci ktorého bolo predmetné rozhodnutie nemeckých finančných orgánov vydané, prípadne mal možnosť využiť ostatné právne prostriedky, ktoré existujú v Spolkovej republike Nemecko na ochranu práv a oprávnených záujmov osôb, ktorým boli rozhodnutiami nemeckých finančných orgánov uložené povinnosti. Žalovaný uviedol, že dôvody, pre ktoré si účastník konania nehájl svoje domnelé práva priamo pred nemeckými finančnými alebo súdnymi orgánmi, mu nie sú známe a nemá dôvod ich ďalej skúmať. Nič žalobcovi nebráni, preskúmať aktuálne možnosti ochrany práv, o ktorých sa domnieva, že boli postupom nemeckých finančných orgánov poškodené, a túto ochranu si na príslušných orgánoch Spolkovej republiky Nemecko uplatniť. Žalovaný zotrval na tom, že námietky žalobcu týkajúce sa postupu nemeckých colných, resp. finančných orgánov sú v štádiu výkonu rozhodnutia slovenskými štátnymi orgánmi irelevantné. Námietky žalobcu, smerujúce proti postupu nemeckých správnych orgánov a proti obsahu nimi vydaných rozhodnutí nebolo možné zohľadniť v exekučnom konaní vedenom slovenskými správnymi orgánmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu podľa §§ 212 ods. 1 a nasl. O.s.p. v rozsahu dôvodov odvolania žalobcu a dospel k záveru, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 2 O.s.p. a konanie zastaviť podľa § 250d ods. 3 O.s.p., a to z dôvodu neexistencie spôsobilého predmetu súdneho prieskumu.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Z podkladov súdneho spisu je zjavné, že žalobca sa svojou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti horeoznačeného rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil exekučnú výzvu Colného úradu Michalovce.

Z uvedeného vyplýva, že žalobca sa domáhal postupu súdu podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p., upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§ 247 a nasl. O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 3 O.s.p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 247 ods.1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 248 písm. a/ O.s.p. súdy nepreskúmajú rozhodnutie správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil, a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a O.s.p. alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2 O.s.p.). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

V posudzovanej veci odvolací súd v prvom rade venoval pozornosť otázke existencie spôsobilosti napadnutého rozhodnutia byť predmetom súdneho prieskumu, t.j. či napadnuté rozhodnutia spĺňajú zákonné atribúty v zmysle citovaného ustanovenia § 244 ods. 3 O.s.p.. V tomto smere dospel k nasledovným záverom.

Daňová exekučná výzva v zmysle ust. § 91 daňového poriadku má povahu len procesného úkonu. Pri jej zasielaní sa totiž vychádza zo skutočnosti, že jej adresát je už v pozícii dlžníka s presne stanovenou povinnosťou. Doručením tejto výzvy nedochádza k zmene práv jej adresáta a tým menej možno tvrdiť, že by ňou dochádzalo k ich zakladaniu. Exekučná výzva predstavuje iba prvý úkon v rámci colného exekučného konania. Na základe uvedeného možno konštatovať, že táto výzva má povahu procesného rozhodnutia, lebo nerieši ani neukladá hmotnoprávne povinnosti platenia cla. Takéto rozhodnutie je podľa § 248 písm. a/ O.s.p. rozhodnutím procesnej povahy, ktoré nepodlieha súdnemu prieskumu.

Za tohto stavu vo veci odvolací súd právne kvalifikoval predmetnú žalobu, podanú na krajský súd, ako žalobu smerujúcu proti rozhodnutiu, ktorým neboli založené nové práva a povinnosti žalobcu, t.j. proti rozhodnutiu vylúčenému z prieskumu v správnom súdnictve, ktorému podliehajú len tie rozhodnutia, ktorými sa zakladajú, menia alebo rušia práva a povinnosti.

Zo spisov vyplýva, že žalobca žiadal o preskúmanie zákonnosti písomného oznámenia žalovaného, ktorým bola výzva na zaplatenie dlžnej sumy. Táto písomnosť nie je rozhodnutím, ktoré možno preskúmať v správnom súdnictve, lebo nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu ani ňou nemohli byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté. Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy nemohlo dôjsť k zmenšeniu majetku žalobcu, lebo k zmenšeniu jeho majetku mohlo dôjsť len na základe právoplatného rozhodnutia žalovaného o povinnosti zaplatiť nedoplatok, ktorým je colný exekučný príkaz. Takéto rozhodnutie však nie je predmetom tohto súdneho konania.

Odvolací súd poukazuje na doterajšiu judikatúru (uznesenia NS SR sp. zn 3Sžf/80/2007, 5Sžf/17/2008, 2Sžf/5/2009, 2Sžf/17/2011, 3Sžf/5/2013), podľa ktorej je exekučná výzva, ktorej preskúmania sa domáhal žalobca takým procesným rozhodnutím, ktorým sa upravuje len vedenie exekučného konania a nie je základným rozhodnutím (exekučným titulom), ktoré podlieha preskúmaniu zákonnosti. Exekučným titulom a podkladom na vydanie exekučnej výzvy sú právoplatné a vykonateľné výmery alebo iné rozhodnutia, ktorými sa vyrubuje a ukladá povinnosť. Tie podliehajú prieskumu zákonnosti. Exekučná výzva ako procesné rozhodnutie v zásade nepodlieha prieskumu zákonnosti (§ 248 písm. a/ O.s.p.).

S poukazom na uvedené skutočnosti, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné, ako napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. zrušiť a konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastaviť.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.